

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2007-10-29

Ärendebeteckning
511-11130-2000
Arkivbeteckning

1(6)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av Dyngstombergets naturreservat i Bjurholms kommun.

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att Dyngstomberget som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Administrativa uppgifter

Namn	Dyngstomberget
Nummer	2402168
Reg-DOS-id:	2013380
Natura 2000, områdeskod:	SE0810497
Kommun	Bjurholm
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Ca 5 km SO Örträsk, ekokarta 21J 2b mittkoordinat: 7113700, 1658400 (RT90, 2,5 gonV)
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se bifogad beslutskarta, bilaga 1.
Markägare/Ägarkategori	Staten genom Naturvårdsfonden
Fastighet	Malmby 1:8
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	163 hektar
Skyddad areal produktiv skog	141 hektar

Syftet med reservatet

Syftet med Dyngstombergets naturreservat är att bevara de värdefulla naturmiljöerna med boreal barrnaturskog, som till stora delar är brandpräglad, i gynnsamt tillstånd. Naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska få fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, gamla grova träd och död ved ska förekomma i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig

på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Motiv för beslutet

Reservatet omfattar tre skogsberg med osvallad morän beläget i Öreälvens dalgång strax över Högsta Kustlinjen. Här finns bevarandevärden i form av äldre, brandpräglad, barrblandad naturskog, som täcker större delen av området. Men det finns också skyddsvärda delar med mer renodlad tallskog. Höga värden är knutna till de tallöverståndare på omkring 250 år, ofta med tydliga brandljud, som har sin tätaste förekomst i den norra och västra delen. Den senaste branden är daterad till cirka 1880. Det finns även grandomineerade partier med god tillgång på lågor. Vidare finns ett allmänt lövinslag i form av björk, asp och sälg. Skogarna är ofta flerskiktade men med en bitvis luckig struktur. Området är hänslavrikt. Förekomsten av döda träd utgörs till största delen av torrträd. Det finns spår av äldre genomhuggningar i form av stubbar, men området är varsamt och inte rationellt brukat, med undantag för några mindre hyggen. Exempel på arter som noterats i området är lunglav, skinnlav, dvärgbägarlav, liten spiklav, ullticka, doftticka, lavskrika och tretåig hackspett.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att bevara dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara en ursprunglig flora och fauna. Inom den naturgeografiska regionen *Norrlands vågiga bergskullterräng med mellanboreala skogsområden* (30 a) där Dyngstomberget är beläget utgör arealen skyddad naturskog blott 0,6 % av den totala skogsmarksarealen. Därtill är tallskog en prioriterad skogsmiljö enligt den regionala strategin för skydd av skog.

Genom beslutet säkerställs de höga naturvärdena och med hänsyn till områdets storlek är också förutsättningarna att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena goda. Länsstyrelsen bedömer också att naturreservat är den lämpligaste skyddsformen.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk och andra arbetsföretag eller anläggningar inte går att förena med bevarande av befintliga värden. Området är viktigt för bevarande av den biologiska mångfalden. Därför är detta, enligt länsstyrelsens uppfattning, ett område som i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap 4 §.

För att uppnå miljömålet Levande skogar ska 34 000 ha skog skyddas i form av naturreservat i Västerbottens län under perioden 1999-2010. I och med detta beslut om naturreservat så skyddas 141 hektar produktiv skogsmark. Skyddet av detta område bidrar därför verksamt till att närma sig målet.

Området är också utpekad som ett Natura 2000-område, en del av EU:s nätverk av skyddad natur.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden och för allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna för markägare, sakägare och allmänhet. Vid avvägning enligt 7 kap 25 § har länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Ärendets beredning

Dyngstombergets höga naturvärden blev kända i samband med den naturinventering som genomfördes i Bjurholms kommun under 1992-1994. Skogsstyrelsen har klassat 21 ha som nyckelbiotop centralt i området. Länsstyrelsen har under beredningen av ärendet besökt området vid flera tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden och inför planeringen av skötselplanen.

Naturvårdsverket tillstyrkte under våren 2000 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare i syfte att bilda naturreservat av området. Efter förhandlingar med de tidigare markägarna har marken förvärvats av staten.

Området anmälades år 2000 till den europeiska unionens nätverk av skyddade områden, Natura 2000.

Ett förslag till beslut har varit ute på remiss. Samtliga instanser som svarat har inte haft något att erinra mot reservatet. De särskilda synpunkter som lämnats har inarbetats i beslutet.

Föreskrifter för naturreservatet

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i reservatets skötselplan.

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning, stängsel eller hägnad,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, plöja, spränga, borra, schaka

ta, dika, dikesrensa, dämna, dränera, utfylla, tippa, dumpa eller anordna upplag, undantag medges för underhåll av de befintliga skogsvägar som leder genom reservatet,

4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd,
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon med undantag för befintliga skogsbilvägar och för uttransport av fälld älg samt för snöskoterkörning på snötäckt, väl tjälad mark,
7. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäingsmedel.

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet enligt naturvårdsverkets standard (§ 38 områdesskyddsförordningen)
2. uppsättning av informationstavlor,
3. uppförande och underhåll av anläggningar enligt fastställd skötselplan,
4. skötsel- och restaureringsåtgärder enligt skötselplan,
5. undersökning av mark, vegetation och djurliv.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon, med undantag för befintliga skogsbilvägar och för snöskoter på snötäckt och väl tjälad mark,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. göra åverkan på mark- eller växtlighet, döda, stående och liggande träd inräknade,

4. plocka eller insamla växter eller växtdelar, lavar, mossor och svampar med undantag för bär och matsvamp,
5. fånga eller insamla insekter och andra djur,
6. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Uppllysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet är: 7 kap 29a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett Natura 2000-område.

Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

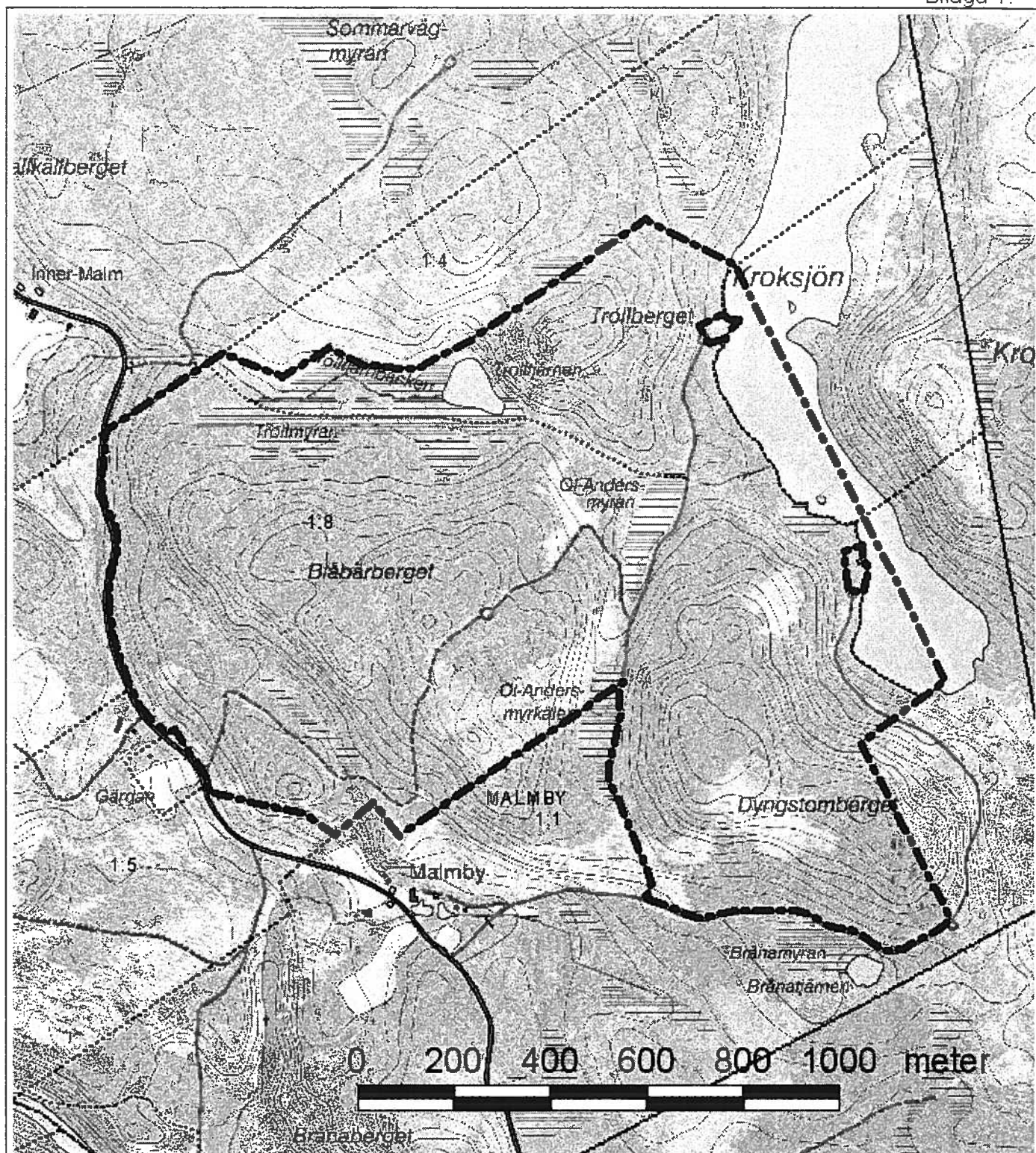
Efter bildandet av naturreservatet omfattas området inte av bestämmelserna i skogsvårdslagen.

Göran Theolin

Per Nihlén

Bilagor:

1. Beslutskarta
2. Skötselplan.
3. Hur man överklagar

Naturreseptat

Dyngstomberget

Bjurholms kommun, Västerbottens län

Tillhör Länsstyrelsens beslut 2007-10-29

Dnr 511-11130-2000

 Reservatsgräns

Ekonomisk karta: 21J 2b

Ur allmän kartmaterial från Lantmäteriet.
Med glivande 94 D+10

Länsstyrelsen
Västerbottens län

Bilaga 2. till ”Beslut om bildande
av Dyngstombergets naturreser-
vat”.

SKÖTSELPLAN

Datum
2007-10-29

Beteckning
511-11130-2000

1(9)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET DYNGSTOMBERGET I BJURHOLMS KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 090-10 70 00

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med Dyngstombergets naturreservat är att bevara de värdefulla naturmiljöerna med boreal barrnaturskog, som till stora delar är brandpräglad, i gynnsamt tillstånd. Naturliga processer och vattenståndsfuktuationer ska få fortgå ostört. Naturskogsstrukturer som skiktning, gamla grova träd och död ved ska förekomma i gynnsam omfattning. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna uppleva områdets typiska naturmiljöer och arter. Utöver friluftsliv, ska reservatet även kunna utnyttjas för naturstudier, undervisning och forskning.

Natura 2000

Området ingår i Natura 2000, den europeiska unionens nätverk av skyddade områden. De habitat (livsmiljöer) som enligt EU:s habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43 EEG) förekommer inom reservatet är *västlig taiga* (9010), *dystrofa sjöar och småvatten* (3160), *öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn* (7140), *skogbevuxen myr* (91D0). Följande arter som finns upptagna i habitatdirektivet samt i Fågeldirektivets (Rådets direktiv 79/409/EEG) annex 1) har noterats inom reservatet: järpe (*Bonasa bonasia*), orre (*Tetrao tetrix tetrix*), tjäder (*Tetrao urogallus*) och tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*).

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Dyngstomberget
Nummer	2402168
Reg-DOS id	2013380
Natura 2000	SE0810497, Dyngstomberget
Kommun	Bjurholm
Län	AC
Lägesbeskrivning	Ca 5 km SV Örträsk, ekokarta 21J 2b mittkoordinat: 7113700, 1658400 (RT90, 2,5 gonV)
Naturgeografisk region	30 a, Norrlands vågiga bergkullterräng med mellanboreala skogsområden
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Staten genom naturvårdsfonden
Fastigheter	Malmby 1:8
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	163 ha
Skyddad areal produktiv skog	141 ha

2.2 Naturtyper

Naturtypsindelning¹

	Areal (ha)
Tallskog	72,8
Granskog	64,0
	4,1
Våtmarker	5,9
	2,2
	0,7

	- gran-björkkärr av fattig vitmosstyp (3.2.1.3)	2,5
Sötvatten	- sötvatten av gul näckrostyp (6.2.1.1)	10,4

¹Naturtypsindelning enligt *Vegetationstyper i Norden, 1994*. (se bilaga 1)

Naturtypsindelning ²		Areal (ha) ³
Skog	Västlig taiga(9010)	123,7
	Övrig skogsmark (9900)	18,3
Våtmark	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och inter- mediära kärr och gungflyn (7140)	2,3
	Skogsklädd myr (91D0)	7,9
	Dystrofa sjöar och småvatten (3160)	1,0
Sötvatten	Övrigt sötvatten (3900)	9,4

² Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur, *rådets direktiv 92/43 EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter* (se bilaga 2).

2.3 Beskrivning av reservatet

Reservatet omfattar Dyngstomberget, Blåbärsberget och Trollberget, tre tydligt markerade skogsberg med mellanliggande sänkor beläget ca 5 km sydväst om Örträsk. Det ingår flera branter och lodväggar, särskilt på Trollbergets och Blåbärsbergets sydvästsidor medan övriga sluttningar är något flackare. Delar av bergen kan beskrivas som småkuperade, med mindre åsar och kullar. Det finns ett genomgående inslag av stora block framförallt i den östra delen. I öster gränsar reservatet mot Kroksjön och i väster utgör Örträskvägen gräns. I botten på sänkorna löper våtmarksstråk och nedanför Trollbergets sydvästbrant ligger den myromslutna Trolltjärnen. Höjden över havet är 230-330 meter.

Berggrunden består av porfyrisk granit av Revsundstyp med fragment och inneslutningar av metagråvacka från den Svekokarelska bergskedjebildningen. Sett från ett länsperspektiv ligger reservatet inom det sydöstligaste området där dessa bergarter börjar uppträda. Jordarten består av morän, som i högre partier övergår i ett tunt jordtäckte med berg i dagen. Högsta kustlinjen, HK, följer Kroksjön strand. Högre delar ligger ovanför HK och har därmed inte utsatts för svallningsprocesser.

Skogen inom reservatet utgörs till största delen av äldre barnnaturskog som växlar mellan grandominerade respektive talldominerade delar. Mer renodlad tallskog finns främst i bergens syd- och västsluttningar. Granskog återfinns i Blåbärsbergets och Trollbergets nordsluttningar samt uppe på Dyngstomberget. Mindre delar av den skogklädda marken utgörs av sumpskog, bl a väster om Trolltjärnen samt ner mot Kroksjön. Tallöverståndare förekommer glest över hela området. Det finns dock några koncentrationer med äldre tall på 200-250 år, på västra delen av Blåbärsberget, i Dyngstombergets sydsluttning samt längst i norr på Trollberget. Förekomsten av lövträd är begränsad men har sin största koncentration i de södra och östra delarna av Dyngstomberget samt på Trollberget. Utöver glasbjörk finns ett tydligt inslag av vårtbjörk och asp. Sälg, ofta draperad med lunglav, förekommer sporadiskt över hela området.

Skogens karaktär kännetecknas framförallt av den tydliga brandprägel. Beståndsåldern är inte påfallande hög, dock finns flera skiktade och hänglavsrika bestånd. Till följd av äldre genomhuggningar är det generellt sett sparsamt med död ved. Det finns dock en del granpartier med gott om lågor och i de talldominerade delarna finns bit-

vis allmänt med torrträd. Skogen är varsamt och inte rationellt brukad det inga stora skogsbruksingrepp i modern tid har gjorts med undantag för de mindre hyggena som finns på några platser. På Dyngstomberget finns två små hyggen där man lämnat flera stora aspar och vårtbjörkar, vilket genererar ett bra lövuppslag, som dessvärre är hårt betat. Brandspår förekommer allmänt i hela reservatet, dels i

form av kolade stubbar och kol i marken och dels i form av gamla tallöverståndare med brandljud som finns glest spridda i alla delar. Den senaste branden i området är daterad till omkring 1890. Skogsstrukturen är på många håll av barrblandtyp sedan granskogen vunnit terräng efter brand och huggningar.

Våtmarkerna är relativt små och utgörs huvudsakligen av fattiga kärrmiljöer som till största delen är tallbevuxna, men det finns partier som domineras av björk respektive gran. Kring Trolltjärnen samt i ”treriksröset”, svackan, där de tre bergen möts finns en öppen starmyr. Det löper ett långsträckt trädbevuxet våtmarksstråk i öst-västlig riktning som skiljer Trollberget från resten av området. Längs det stråket finns en gammal körväg.

Följande noteringar av ovanliga och intressanta arter har gjorts i området (hotkategori anges inom parentes): sidensvans, tjäder, järpe, tofsmes, spillkråka, gråspett, tretåig hackspett (VU), lavskrika (NT), ullticka, doftticka (VU), liten spiklav, skinnlav, violettgrå tagellav (NT), lunglav (NT).

Inga speciella kulturlämningar har hittats i reservatet, men merparten av skogarna bär spår av äldre tiders nyttjande av skogsmarken. Det finns allmänt med gamla dimensionsavverkningsstubbar efter avverkningar under 1900-talets början och tidigare.

Större delen av området, förutom den västligaste fjärdedelen utgör riksintresse för rennäringen, kärnområde för vinterbetesmark för Vapstens sameby.

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 5 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området samt den skötsel som ska genomföras inom respektive naturtyp

(bilaga 3). För varje skötselområde redovisas ett antal mätbara bevarandemål. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när dessa bevarandemål är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1, brandpräglad skog, areal 89 ha

Skötselområdet består av talldominerade eller barrblandade skogar på torr till frisk mark (bilaga 3, delområde 1). Skötselområdets skogar ska skötas genom naturvårdsbränning där så är tekniskt möjligt. Skötselområdet är uppdelat i två delområden, 1a och 1b, utifrån skillnad i beståndsålder samt tidsmässig prioritering.

Delområde 1a är det klart största och det fördelar sig på tre separata enheter. Skogen är 100-150 år och växlar från helt talldominerade bestånd med brandskadade tallöverståndare till mer grandominerade partier, som dock har en tydlig brandprägel.

Delområde 1b utgörs av planterad tallungskog som är cirka 5 m idag (2007). Det finns också ett visst inslag av naturligt insådd vårtbjörk. Både tall och björk är tydligt tuktade av betande älgar.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen brandpräglad naturskog uppgår till 89 ha
- naturvårdsbränning berör hela området minst vart 100:e år
- volymen död ved uppgår till minst 20 % av det totala virkesförrådet levande och döda träd
- brandskadade träd förekommer med minst 20 stammar/ha
- efter brand sker förnygring med minst 1000 tallar och/eller lövträd/ha som når en höjd av minst 5 meter senast 20 år efter branden

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning och/eller åtgärder som efterliknar brand skall utföras inom skötselområdet. En exakt avgränsning för enskilda naturvårdsbränningar tas fram i samband med den detaljplan som görs strax innan bränningen (brandplanen). De utvalda delarna bör brännas med ett för området naturligt intervall, vilket är 50-100 år. Bestånden är som regel oskötta i sen tid och kan därför behöva vissa ingrepp, i form av utglesande huggningar, som gör att de torkar upp tillräckligt för att möjliggöra en bränning. Ovan beskrivna åtgärder kommer att infogas i en övergripande planering för naturvårdsbränning i länets samtliga naturreservat. Det innebär att en prioritering kommer att ske inom tillgängliga resurser, där föreslagna skötselåtgärder kommer att vägas mot liknande åtgärder i andra naturreservat. Någon tidpunkt för genomförande föreskrivs därför inte i skötselplanen. Delområde 1b är prioriterat för bränning inom den närmaste 10-årsperioden. Tallarna är i lämplig dimension för att skapa hartsimpregnerade, långlivade individer med brandljud och dessutom är det en starkt restaurerande åtgärd. Om det bedöms som för svårt, rent tekniskt, att bränna delområdet bör man istället skapa brandljud på mekanisk väg.

3.2 Skötselområde 2, brandpräglad skog som stänglas för lövetablering, areal 6 ha

Delområde 2 utgörs av två relativt färska hyggen som är planterade med tall. På bägge hyggerna är ett antal stora aspar respektive vårtbjörkar lämnade. Det finns ett varierande men rikt uppslag av löv i markberedningsfårorna. Både löv- och tallplan-

torna är hårt älgbetade. Det är relativt rika växtmiljöer med örter som liljekonvalj, det är också rikligt med kruståtel.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen brandpräglad naturskog, (lövbränna) uppgår till 6 ha
- naturvårdsbränning berör de delar som inte stängslas minst vart 100:e år
- volymen död ved uppgår till minst 20 % av det totala virkesförrådet levande och döda träd
- efter stängsling sker föryngring med minst 1000 stammar asp vårtbjörk och sälgha som når en höjd av minst 8 meter inom 25 år

Skötselåtgärder

Hela eller delar av området stängslas med vilthägn. De eventuella delar som inte bedöms praktiskt och ekonomiskt lämpliga att hägnas in ska föras till kategorin naturvårdsbränning, delområde 1.

3.3 Skötselområde 3, skog som lämnas till fri utveckling, areal 13 ha

Skötselområdet består i huvudsak av grandominerade barrblandskogar, ungefär hälften utgörs av sumpskog. Skötselområdets skogar ska lämnas för fri utveckling, vilket innebär att utvecklingen ska präglas av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. De arealer skog i skötselområdet som ej utgörs av naturskog i dag ska på sikt och genom frånvaro av mänskliga ingrepp få utvecklas mot ett naturskogsartat bestånd med samma bevarandemål som omgivande skogar.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen naturskog uppgår till 13 ha.
- volymen död ved uppgår till minst 20 % av det totala virkesförrådet levande och döda träd.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

3.4 Skötselområde 4, skog som restaureras och sedan lämnas till fri utveckling, areal 34 ha

Skötselområdet består i huvudsak av grandominerade barrblandskogar. Merparten av området utgörs av frisk mark. Av praktiska skäl ingår en mindre del med tydligt brandpräglad tallskog. Större delen av skötselområdet utgörs redan i dag av olikåldriga och delvis skiktade bestånd men det finns endast sparsamt med död ved. Därför föreskrivs om åtgärder för att påskynda bildningen av död ved. Efter genomförda åtgärder ska skötselområdet lämnas till fri utveckling, vilket innebär att utvecklingen ska präglas av naturliga processer så som trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. De arealer skog i skötselområdet som ej utgörs av naturskog i dag ska på sikt och genom frånvaro av mänskliga ingrepp få utvecklas mot ett naturskogsartat bestånd med samma bevarandemål som omgivande skogar.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen naturskog uppgår till 34 ha.
- volymen död ved uppgår till minst 20 % av det totala virkesförrådet levande och döda träd.

Skötselåtgärder

Under en inledande femårsperiod ska skötselområdet utsättas för *åtgärder som påskyndar bildningen av död ved*. Det ska göras genom att skada och döda ca 20 % eller 200 stammar per hektar på fem stycken hektarstora ytor. Ytorna läggs ut subjektivt inom skötselområdet. Åtgärderna bör koncentreras inom varje yta så att de skapar en luckig variation i beståndet som påminner om naturliga rötbrunnar. Skadan som är tänkt att försvaga trädet och predisponera det för angrepp av rötsvampar och insekter kan t ex göras genom instick med motorsåg, rand- eller ringbarkning. I övrigt skall frånvaro av mänskliga ingrepp råda.

3.5 Skötselområde 5 våtmarker och vatten med fri utveckling, areal 21 ha

Områdets relativt begränsade våtmarksarealer, utgörs huvudsakligen av trädbevuxna kärr, som är hydrologiskt intakta. Endast i anslutning till befintliga skogsbilvägar finns en marginell påverkan. Trolltjärnen samt delar av Kroksjön ingår också i skötselområdet. Alla delar ska utvecklas fritt utifrån naturliga hydrologiska processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till.

Bevarandemål

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

- arealen våtmarker och vatten uppgår till 21 ha, varav trädbevuxna våtmarker utgör 8 ha.
- volymen död ved på de trädbevuxna våtmarkerna uppgår till minst 15 % av det totala virkesförrådet levande och döda träd.
- arealen dystrofa sjöar uppgår till 1 ha
- naturliga vattenfluktuationer tillåts råda

- minst 90 procent av området ska ha en ostörd hydrologi

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

4. Skötselområden för friluftsvärden med mål och åtgärder

Hela reservatet redovisas som ett skötselområde med avseende på friluftsliv och anläggningar (bilaga 4). Besöksfrekvensen till Dyngstomberget bedöms bli begränsad. Det finns ett par skogsbilvägar som går in i reservatet, vilket gör det relativt lättillgängligt.

4.1 Skötselområde för Friluftsliv och anläggningar

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska nyttjas utifrån dess naturgivna förutsättningar. Då den förväntade tillströmningen till reservatet bedöms bli begränsad finns inget behov av att anlägga parkeringsplatser. Det finns idag goda möjligheter att parkera längs befintliga skogsbilvägar och vid vändplaner. En informationsskylt med karta över reservatet ska sättas upp vid huvudentrén, se bilaga 4. Ytterligare två reservatsskyltar sätts upp där en skogsbilväg respektive en stig/led skär reservatets gränser.

Mål

- Det ska finnas en tydlig entré till reservatet
- Det ska finnas väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av naturmiljöerna i reservatet, föreskrifter för allmänheten samt en karta

Skötselåtgärder

- Montering av informationsskyltar.

5. Övriga anläggningar

Inga övriga anläggningar finns inom reservatet.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter. Fiske får bedrivas av fiskerättsinnehavare. Det finns två avstyckade tomter vid Kroksjöns strand. De skogsbilvägar som leder fram till de bägge tomterna omfattas av nyttjanderättsservitut.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1a	2
	Skötselområde 1b	1
Stängsling	Skötselområde 2	1
Åtgärder för bildning av död ved	Skötselområde 4	1
Montering av informationsskyltar	Se bilaga 4	1

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även alla anläggningar, utmärkningar och skyltar inom reservatet. Uppföljningen ska ske årligen. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

Uppföljning av skötselåtgärder

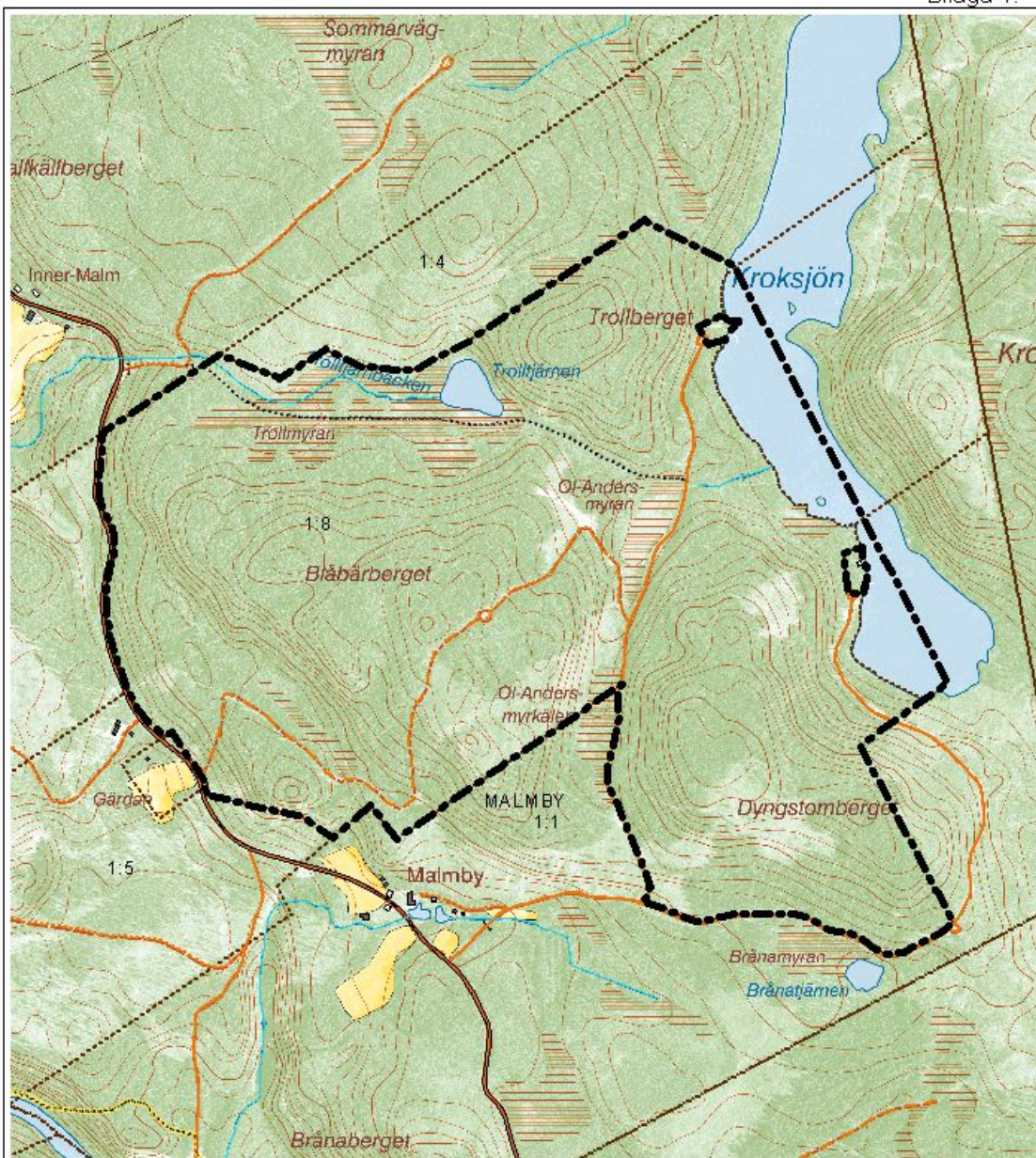
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som presenteras på kartan i bilaga 2. Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet eller efter att området har flygbildstolkats.

Kartbilagor:

1. Naturtypsindelning enligt Vegetationstyper i Norden
2. Naturtypsindelning enligt basinventering av skyddad natur
3. Skötselområden
4. Anläggningar för friluftsliv, karta över infoskyltarnas läge

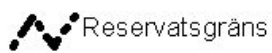

Naturreservat

Dyngstomberget

Bjurholms kommun, Västerbottens län

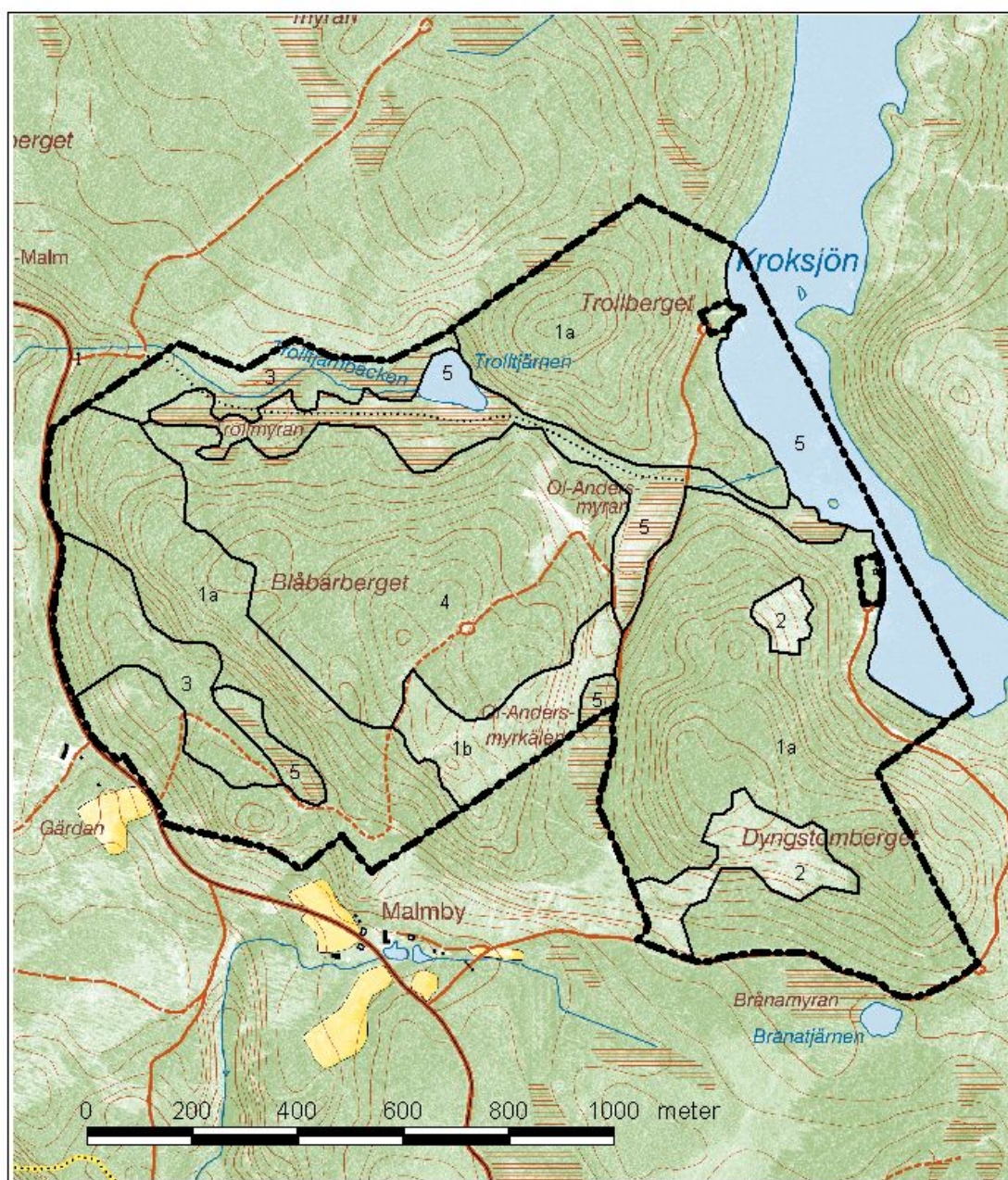
Tillhör Länsstyrelsens beslut 2007-xx-xx
Dnr 511-11130-2000

Ekonomisk karta: 21J 2b

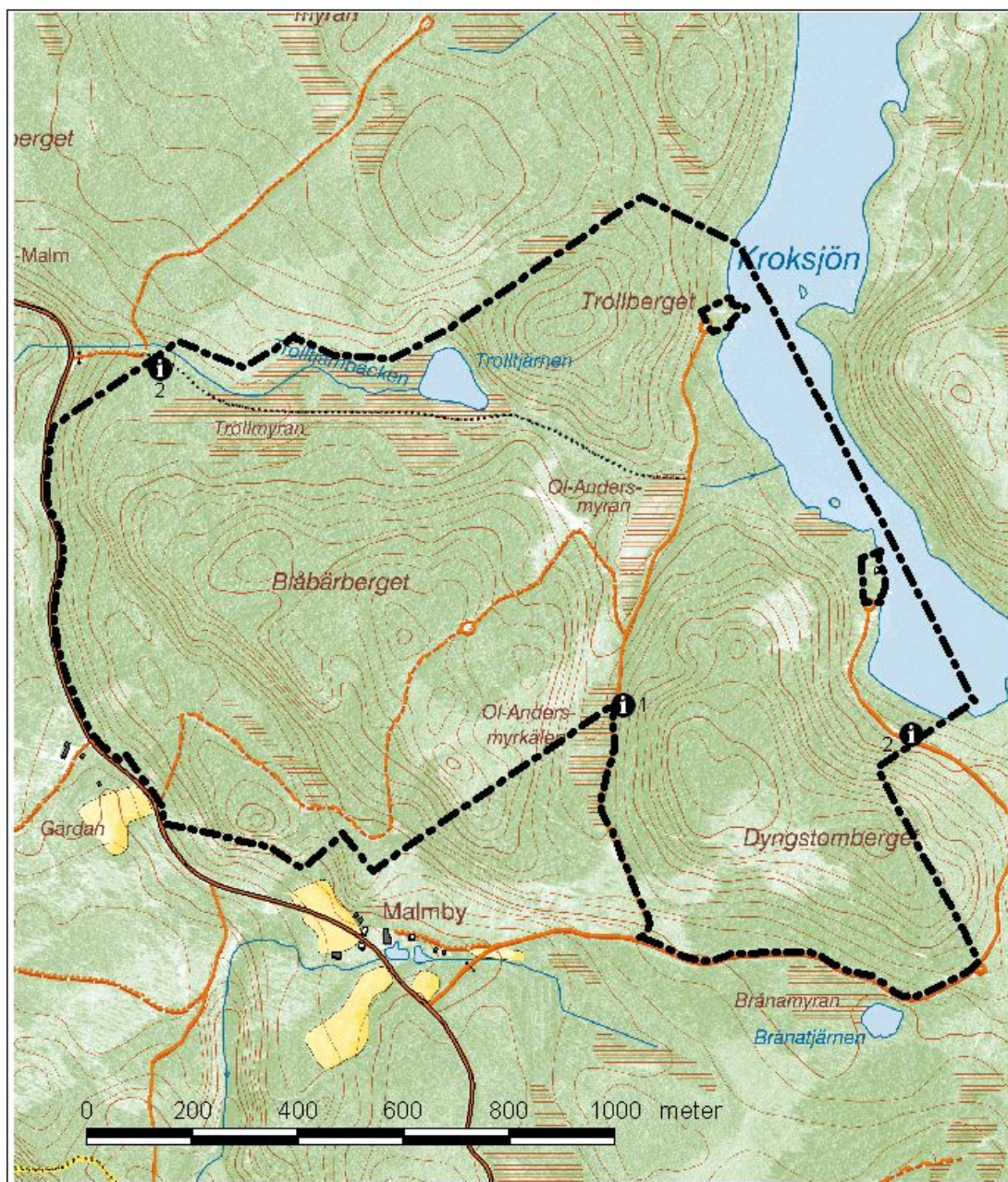
Ur allmän litteratur från Länbibliotek i.
Medgivande 94.0410

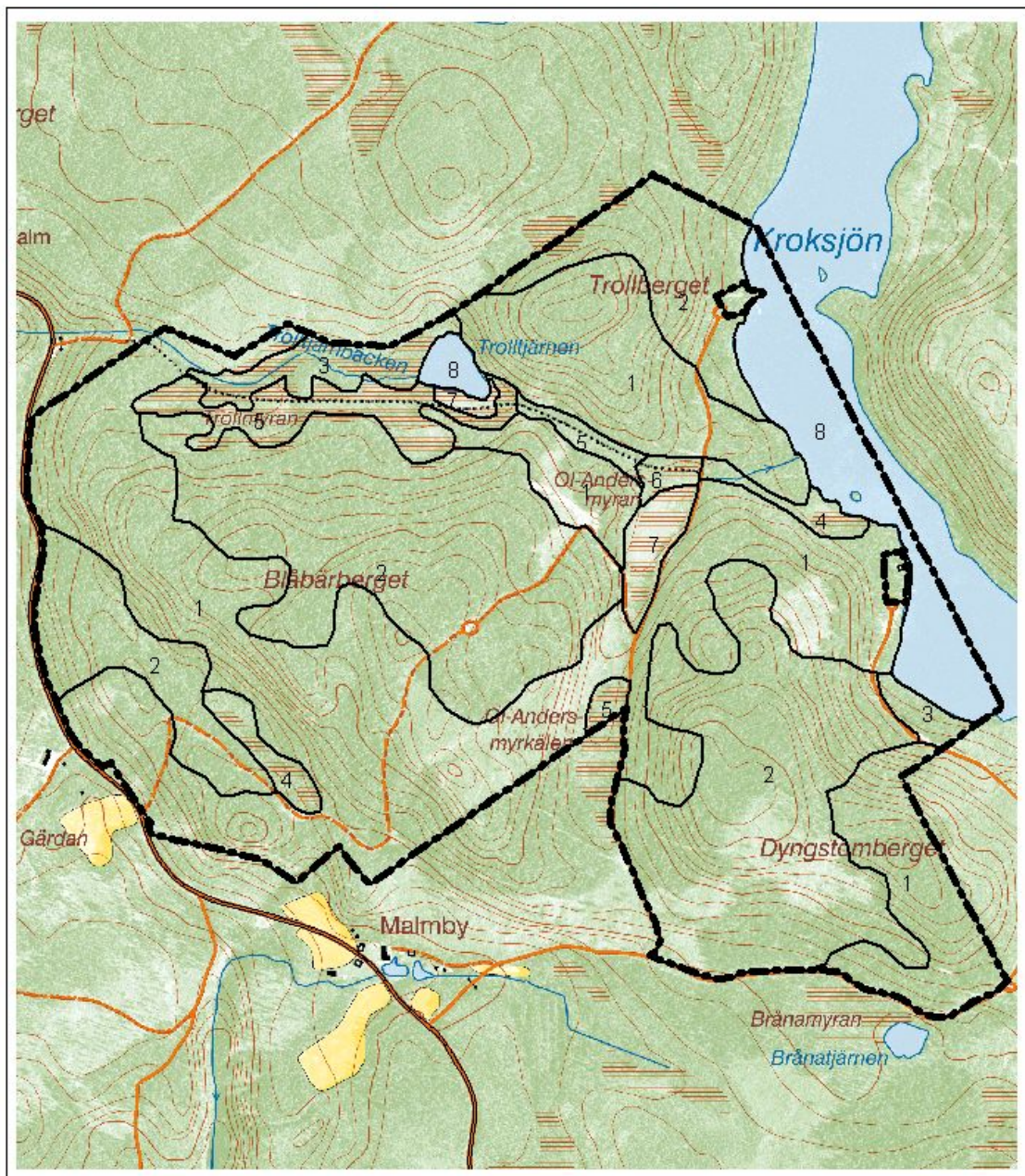
Bilaga 3. Karta över skötselområden, tillhörande Skötselplan för Dyngstombergets naturreservat. Dnr 511-11130-2000

- 1a. Naturvårdsbränning
- 1b. Naturvårdsbränning/mekaniska brandljud
- 2. Stängsling för lövetablering.
- 3. Fri utveckling skog
- 4. Restaurering, för att påskynda bildning av död ved, därefter fri utveckling
- 5. Fri utveckling våtmarker och vatten

Bilaga 4. Karta över infoskyltarnas läge, tillhörande Skötselplan för Dyngstombergets naturreservat.
Dnr 511-11130-2000

- 1** 1. Huvudentré
- 2** 2. Sidoentréer

Bilaga 1. Karta över naturtyper, tillhörande Skötselplan för Dyngstomberget naturreservat.
Dnr 511-11130-2000

1. Tallskog	6. Tallmosse
2. Granskog	7. Mjukmatta av starr-vitmosstyp
3. Sumpgranskog	8. Vatten (näckrostyp)
4. Fattigt skogskärr	
5. Fattigt talkärr	